

ANAQUEL

Theodor Herzl
L'Estat dels jueus

Pub. de la Universitat de València, 2008

Publicat a Viena el 1896, el text de T. Herzl està considerat el manifest inaugural del sionisme modern perquè fou dels primers a tractar la «qüestió jueva» com un problema nacional: a partir de l'anàlisi de l'antisemitisme de l'Europa del seu temps, Herzl conclou que l'única manera de superar la discriminació i persecució dels jueus és la creació d'un estat propi i independent.

Lluís-Anton Baulenas
El nas de Mussolini

Proa, Barcelona, 2009

Premi Sant Jordi 2008, l'última novel·la de Baulenas conta la història d'una jove revolucionària que té la missió d'assassinar el dictador Primo de Rivera. Amagada en un poble dels Pirineus, veu com passen els anys i l'ordre no arriba. Sola, aïllada i en la misèria, com més temps passa més s'aferra als ideals com mecanisme de supervivència.

Joseph Breitbach
Informe sobre Bruno

Alba, Barcelona, 2009

En una petita monarquia sin nombre donde gobierna una coalición socialista-liberal y la reina madre es filocomunista, existe una red de espionaje industrial y político. En este ambiente, el narrador, varias veces ministro de Interior, ha de educar a su nieto Bruno. J. Breitbach realizó en esta novela un agudo análisis de la doble moral y de la corrupción.

Saint-Simon
Memorias: junio 1721-abril 1722

Pub. Universitat d'Alacant, 2009

Celoso defensor de la nobleza, profundo conocedor de la corte y escritor torrencial, Saint-Simon incluyó en sus *Memorias* el relato de su embajada española, texto que en palabras de Azorín es una de las más «originales, profundas y fuertes» visiones de la España de la época, que aúna, según Gil-Albert, «la grandeza, la observación y la comicidad».

Li Bai
Ebrí de lluna

Edicions 96, Carcaixent, 2008

Una selecció de quinze composicions breus del gran poeta xinès Li Bai, el més celebrat de la dinastia Tang (618-907) en una cuidada edició bilingüe xinès-valencià a cura d'Eduard J. Verger, el qual explica que aquestes peces estan entre les més conegudes i citades durant segles pels xinesos, que les aprenen de memòria des de l'escola infantil.

Intimisme, natura i família en els versos de Josep-Francesc Delgado

Poètica de la quotidianitat

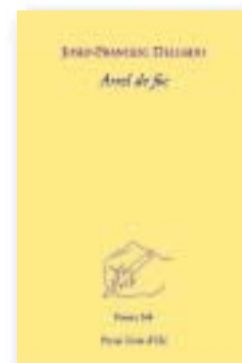
J. Ricart Viatger infatigable, novel·lista i contista, Josep-Francesc Delgado (Barcelona, 1960) és a més autor de quatre poemaris que van des de *L'arbre del desig*, fins aquest *Arrel de foc*: un conjunt de quaranta-cinc poemes, estructurats i emmarcats temporalment dintre la successió de les estacions (començant per la tardor i acabant per l'estiu) i que per altra banda estableix una intensa interacció entre temps i vida; com ho fa la tradició japonesa dels haikús. Si comencem pel títol aquest és summament significatiu. El poeta no cantarà la lluentor de les

fulles daurades, fugisseres amb el pas del temps com han fet la majoria, sinó la bellesa perenne i amagada de les arrels. Precisament en l'últim poema del llibre podem llegir: «I ell (Martí i Pol) mirant de fit a fit la mort / que el segrestava, em va ensenyar, no l'or, / sinó l'arrel de foc que ja no es fon»; o com més endavant dirà: «No: la flor no ha volgut dir mai res. / Cal que miris canya endins. / El bambú només floreix / abans que mori la planta».

Aquesta declaració de principis es reforça amb la senzillesa amb la qual escriu (un dels trets estilístics que més criden l'atenció, i que hui en dia són més difícils de trobar) una naturalitat que defuig de les imatges espectaculars i de paraules exquisides. La seua cadència i temàtica acosten el seus versos a la impressió subjectiva, quasi a la manera d'un diari, on el poeta registra els menuts esdeveniments quotidians. I és que aquests apunts vitals són fonamentals no sols com a persona sinó en la seua escriptura, de tal manera que conformen una simbiosi profitosa. Així molts po-

emes deixaran constància i testimoni de la vida familiar, com per exemple la invalidesa del pare (*Diumenge al migdia, cadira de rodes*), el món de l'escola (*Pentagrames* i *Final de tardor*), l'amor per la seua filla (*Quilometratge*) i el de la seua dona (*L'amor quan els nadons creixen*). L'autor retrata xicotetes estampes del dia a dia a una primera ullada insignificants, però que Delgado sap capgirar, allunyar la mera anècdota i fer-nos en última instància pensar sobre el valor que atorguem a les coses.

Al costat d'aquest intimisme podem enumerar tota una sèrie de peces en les quals l'autor es fa ressò d'algunes problemàtiques de caràcter social que ultrapassen l'acollidor caliu de la llar, com el cas que obri el llibre, de clara consciència ecològica (*Després d'un incendi*), la intolerància cap als immigrants (*Un amor clandestí*), la penúria durant la guerra (*Comiat de l'avi*), les condicions dels indigents (*Caixer automàtic*), el gregarisme de les masses (*El gos invisible*) o la inflació (*Jubilats*).

Josep-Francesc Delgado
Arrel de foc

XXII Premi Festa d'Eix de Poesia 2007
Tres i Quatre, València, 2008

Com a ideari general en els seus versos planeja un desig de fugir de la gran ciutat i de reprendre el contacte directe amb la terra —concretament a la Garriga. Molt il·lustratiu pot ser el poema *Diada de Sant Jordi*: «Els

convidats em pregunten per què / vaig marxar de ciutat. / jo faig tres passes, surto de la cuina, / i flairo la rosa que creix al pati». La veu de Francesc Delgado és la d'un poeta que és capaç d'iniciar una introspecció personal, i fixar-se en el menuts detalls. Oposat a la voràgine de la megalòpoli, el poeta ens proposa una vida més contemplativa que pugna assaborir les grans meravelles del cel, dels boscos, o de la pluja, fins al punt de poder arribar a degustar el disc de ferrer, unes campanades, el parrupeig d'una garxa (*Sorolls de poble*), la mirada breu però intensa sobre el món rural que l'envolta. Viure sense presses, gaudint dels menuts plaers, en especial els de la natura i la família.

És per això que *Arrel de foc*, és un llibre concebut sense artificis decoratius o metaliteraris. Es tracta, doncs, d'una poesia singular, a contracorrent de les modes del mercat, que encara creu en una mena d'utopia, on encara ser feliç és possible. Uns poemes breus que recullen part de la filosofia oriental de suggerir enlloc de mostrar, que ens parla de tu a tu dels grans temes de sempre amb una immediatesa inaudita. Una veu que per clàssica ens pot semblar antiga, senzilla però amb l'única ambició de compartir la paraula amb la resta de nosaltres: d'esdevenir diàleg.

Una naturalitat que defuig d'imatges espectaculars i de paraules exquisides

L'última novel·la d'Àngels Moreno està basada en fets reals Una història de corrupció

tema valencià d'oposicions en clau de novel·la negra. Amb un bri d'intriga, i sense perdre de vista l'humor més negre, aquesta és una història que treu fum.

Les novel·les d'Àngels Moreno (Gandia, 1939) tenen, al meu parer, un gran encert en els temes que tracta i en el plantejament en clau *thriller* que en fa, i probablement per això *Cita a la matinada* ha estat reconeguda amb el Premi Vicent Andrés Estellés de Narrativa Bancaixa 2007.

Però al marge de guardons literaris, aquesta novel·la —cosa que no ocorria en les anteriors— és una petita bomba de relotgeria. Vull dir, basada en fets reals, tal com l'autora i les solapes del llibre ens asseguren, si el que ací llegim —al marge de la hipèrbole literària que comporta tota fic-

ció— desvetla i reflecteix una part de l'entramat que hi ha darrere de certs concursos públics, cal treure's el barret davant d'Àngels Moreno per la valentia que ha mostrat a l'hora de traslladar a la ficció un tema tan tèrbol, basat en una experiència que va tenir la sort d'escoltar de primera mà.

Però de què parlem, es demanarà segurament el lector? Doncs parlem de corrupció, d'una «màfia descarada que envolta les oposicions i que a més d'actuar amb total impunitat, es creu amb dret a fer-ho», parlem d'abús de poder i de tenir la cara ben dura. I de tot això, n'és víctima Juli, el protagonista d'aquesta història, un jove entestat en ser bomber, passe el que passe, i per a la qual cosa es prepara a consciència, és capaç fins i tot d'ajudar a preparar-s'hi

altres companys, i tot i així, es veu sospitosament eliminat en tres convocatòries a oposicions consecutives per a l'Ajuntament de València.

Al voltant d'aquest argument, la novel·lista de Gandia ha construït una trama narrativa tot seguint una estructura que s'ajusta molt bé a les exigències de la novel·la d'intriga: un començament impactant i desconcertant, a partir del qual el personatge ens du en *flashback* als orígens de la història, fins que arribem al present; i una porta oberta al final de la història davant de la qual el protagonista es prepara per a un canvi que el lector pot i deu imaginar.

Mentrestant, en Juli —cegat en tot moment per la seua obsessió— viu un rosari de penalitats i turments que el deixen ben mer-

mat, tant en el cos com en la ment. Un desgast al qual s'afegiran la ruïna econòmica i el mal d'amors.

A partir d'aquests elements, doncs, Àngels Moreno fa passar al lector una bona estona a partir d'una història de tocs surrealistes, inspirada en una experiència d'aquelles per tornar-se boig. I tot això ho fa transcórrer l'escriptora per una atmosfera densa i còrpenadora, que si bé en ocasions podem trobar desmesurada, en d'altres, és ben creïble. En canvi, potser alguns personatges i situacions resulten forçats, un tant difícils de pair.

Tot i així, la història enxampa des d'un primer moment. D'una banda, en desvetlar un comportament corrupte, i d'altra, tot mostrant-ne les conseqüències tan nefastes sobre el nostre personatge, qui, dit de passada, es veu immers en altres trames corruptes i en relacions paral·leles que li faran —per irònic que sembla per a un aspirant a bomber— jugar amb foc i estar a punt de cremar-s'hi.

Àngels Moreno

Cita a la matinada
Premi Vicent Andrés Estellés de Narrativa Bancaixa 2007
Bromera, Alzira, 2008

Lourdes Toledo

Àngels Moreno denuncia en *Cita a la matinada* un dels casos més sonats de corrupció al si del sis-